

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Leergang Procesmanager Veiligheidshuizen

Dag 3:
Coördinatie en samenwerking in de keten
Botsende logica's

Programma leergang

- Doelgroep: Procesmanagers van het casusoverleg
- Doel: Verhogen van de effectiviteit van het casusoverleg
- Door: Kennis vergaren en delen; vaardigheden verdiepen en oefenen
-
- Dag 1: Rol en competenties van procesmanager
Complexe casuïstiek
- Dag 2: Proces Casusoverleg als team
Eigenzinnige professionals
- Dag 3: Ketencoördinatie rondom casusoverleg
Botsende logica's van zorg en justitie
-
- Dag 4: Terugkomdag

Programma Dag 2

10.00 uur	<i>Opstarten, programma doornemen</i>
10.15 uur	Inleiding: Ketensamenwerking voor procesmanager: Beïnvloeden en onderhandelen
10.35 uur	<i>Verdelen over drie zalen</i>
10.45 uur	Analyse en oefening: Beïnvloeden en onderhandelen
12.40 uur	<i>Terug naar de grote zaal, resultaten oefening op flipover</i>
12.45 uur	Korte terugkoppeling resultaten van de ochtend
13.00 uur	Lunch
13.45 uur	Instructie huiswerkopdracht
14.00 uur	Presentatie: Botsende logica's door Corine Balder
14.45 uur	<i>Verdelen over drie zalen</i>
15.00 uur	Verkennen praktijksituaties m.b.t. Botsende logica's. Enkele oefengesprekken
16.20 uur	<i>Terug naar grote zaal, korte afsluiting</i>
16.30 uur	Einde

Ketensamenwerking in veiligheidshuizen

Gericht op het doel van de samenwerking

Onderling afspraken maken

Niet vanzelfsprekend

Vertrouwen

Een Jungle !?

Meestal gaat het goed

Wanneer gaat het goed?

Vertrouwen

Maar dat
is niet
vanzelf-
sprekend

Wat is onderhandelen?

Optimale **resultaten** boeken bij gesprekken met **tegenstrijdige belangen**, zowel op **inhoudelijk** gebied als op het gebied van 'het goed houden' van de **relatie**.

Een **communicatieproces** gericht op het bereiken van een **overeenkomst** tussen twee of meer partijen. De partijen hebben ieder hun eigen **belangen**. Sommige belangen vallen **samen**, andere belangen zijn **strijdig**.

Waarom onderhandelen?

Belangrijkste doelen:

- Om iets te bereiken (alle neuzen dezelfde kant op)
- Om escalatie te voorkomen
- (persoonlijk doel)

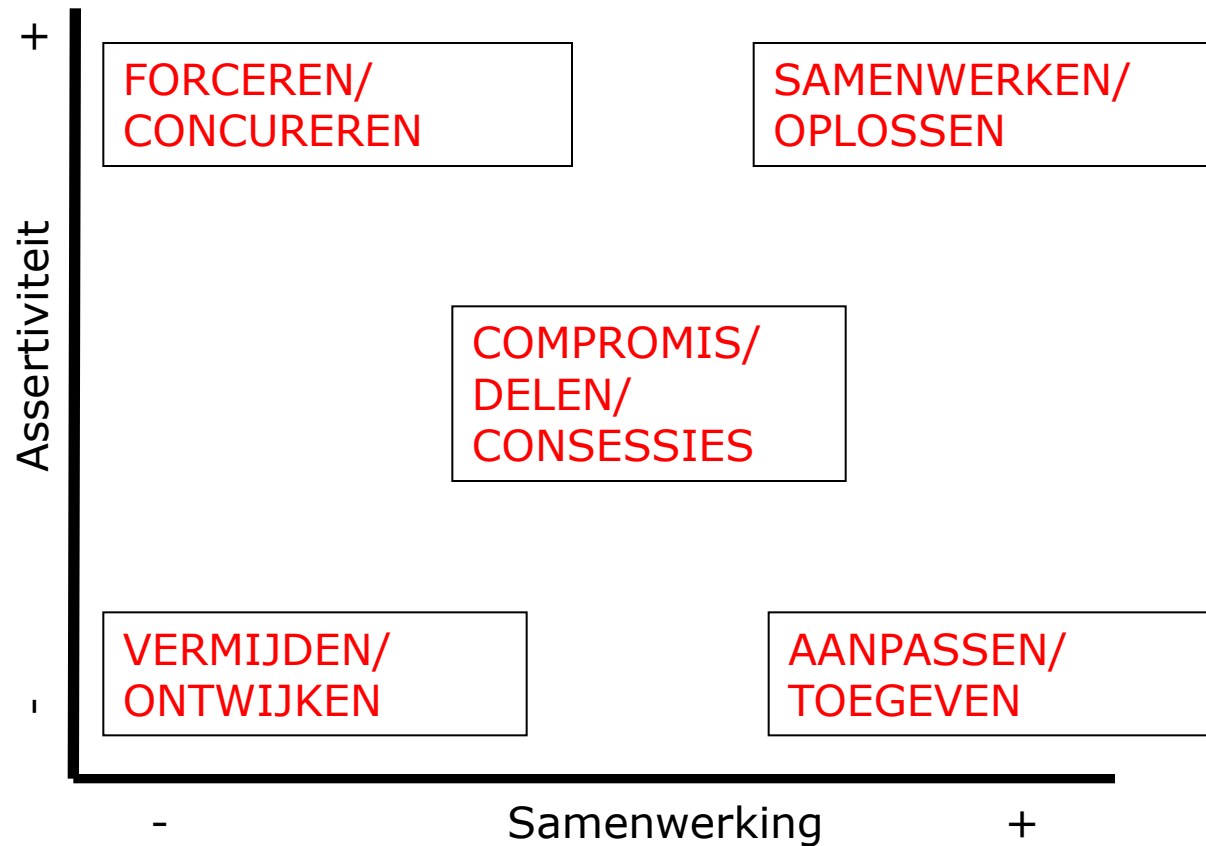

Algemene uitgangspunten

- Om het doel te bereiken zult u soms uw verwachtingen moeten opschorten.
- Verwacht altijd het onverwachte.
- Vraag en u zult ontvangen.
- Durf te vragen: laat de andere partij zelf nee zeggen.

Stijlen

Fasen van gespreksvoering

Fase 1:

- Partijen bewust van spanningen en tegenstellingen
- Rationeel en beheerst er mee omgaan
- Naast bestaande zakelijke tegenstellingen kan de manier hoe ermee wordt omgegaan aanleiding zijn tot irritaties en spanningen
- Coöperatie wordt nog nagestreefd

Fase 2:

- Subjectieve factoren worden bepaald en bepalend
- Wederzijdse relatie van de partijen belangrijkste bron van irritatie en spanning
- Stereotype imago's
- Win-lose houding

Fasen van onderhandelen

Fase 3:

- Zeer sterke botsingen
- Elkaar behandelen als “DING”
- Totale confrontatie niet uit de weg gaan
- Lose-lose houding

Welke stijl hanteert u?

- Doe de Thomas Kilmann test (blz 1 t/m 4)
- Vul de scores in (blz 5)
- Plaats de procent-scores in het diagram (blz 6), trek lijnen tussen de 4 punten ('compromis zoeken' wordt niet ingevuld)
- Bepaal welk vlak het grootste driehoekoppervlak heeft, en welk het kleinste.
- Lees de bijbehorende uitleg (blz 7)
- Bespreek met gesprekspartner het verkregen beeld

Vijf tactieken

1. *Vasthouden aan je standpunt*

- Kies een middenweg: niet koppig, niet te toegeeflijk, maar vasthoudend.

2. *Machtsevenwicht bewaren*

- Accepteert niet dat de ander de baas wil spelen. Als de ander dat wél doet, laat je hem merken dat hij óók afhankelijk is van jou.

3. *De sfeer goedhouden*

- Het is belangrijk het 'wij-gevoel' te benadrukken. Je moet er immers samen uitkomen.

4. *Flexibel zijn in de procedure*

- open staan voor vragen en ideeën van de ander, zonder meteen toe te geven.
- Zelf actief blijft zoeken naar wegen om tot een win-win-oplossing te komen.

5. *Het profiel van een effectieve onderhandelaar*

- "Zacht van buiten, hard van binnen"

Gespreks/Onderhandelingsstijlen

- *Ethisch-overtuigende stijl*
→ waarbij de gesprekspartner vertrouwen tracht uit te stralen
- *Analytisch-agressieve stijl*
→ waarbij de gesprekspartner zaken toespitst op feiten en cijfers
- *Joviale-coöperatieve stijl*
→ waarbij de gesprekspartner positief reageert om anderen voor zich in te nemen
- *Bewegelijk-agressieve stijl*
→ waarbij de gesprekspartner met onverwachte wendingen initiatief en leiding neemt

4 dilemma's van beïnvloedingsgedrag

- *Concessiebereidheid of standvastigheid van de tegenpartij*
- *Machtsmisbruik*
  - bijvoorbeeld door bewust informatie te onthouden
- *Relatievorming*
  - tussen leden van de verschillende delegaties
- *Exploratie*
  - het exploreren van de mogelijkheden om tot overeenstemming te komen

Nog een paar tips

1. Straal rust uit
  - Echte kracht komt van binnen
2. Laat mensen lachen
  - Humor is de kortste afstand tussen mensen
3. 'Als .... dan ....' is een perfecte techniek
  - Stel dat wij... komen we dan tot zaken?
4. LSD
  - Luisteren
  - Samenvatten
  - Doorvragen